

POVESTIRI DE LA BUNICI

CULEGERE DE POVESTIRI
ALE COPIILOR DIN SOROCA

Community-led Urban Strategies in Historic Towns (COMUS)

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului comun al Uniunii Europene/Consiliului Europei "Strategii Urbane Ghidate de Comunitate în Orașe Istorice (COMUS)". Conținutul acesteia nu reflectă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene sau a Consiliului Europei

CUVÂNT ÎNAINTE

Povestirile sunt o parte importantă a tuturor culturilor din cele mai vechi timpuri și până în prezent. Din gură în gură, oamenii și-au transmis mereu mesajele către generațiile următoare, împărtășind experiențe, trăiri și valori. Fiecare dintre noi își amintește istorisiri și întâmplări povestite de bunicii noștri la masa de sărbătoare sau la gura sobei într-o seară rece de iarnă. Vremurile se schimbă, dar amintirile lor ne ajută să ne imaginăm cum le era viața în timpul tinereții, care le-au fost trăirile și aventurile, ce așteptări aveau.

Pornind de la intenția de a păstra valorile istorice ca parte a patrimoniului cultural imaterial, această culegere de povestiri adună împreună întâmplări din trecut, legende locale și evenimente ce au avut loc în Soroca cu ani în urmă. Prin intermediul acestor povestiri adunate de către copii de la bunicii lor, ne-am propus să realizăm conexiuni între generații, contribuind astfel la păstrarea memoriei despre unele locuri sau evenimente demult uitate.

Cu toții avem relații speciale cu locurile în care trăim și le vizităm, legate de amintiri transmise din generație în generație. Această formă de povestire orală este o mărturie puternică a unei comunități, ce atinge inimile multora, și care poate transmite mesaje puternice în interiorul unei culturi. În timp, valoarea acestor locuri se schimbă și capătă noi sensuri. Uneori ne întoarcem în aceste locuri pentru a fi martorii transformărilor și a schimbărilor felului în care oamenii relaționează cu orașele și regiunile lor. Soroca, cu numeroasele ei grupuri ce coabitează de secole, are multe amintiri ce își oferă înțelepciunea, experiența și rolul distinct în istoria ținutului. Adesea povestite de către bătrâni, aceste memorii sunt o parte din patrimoniul Sorocii și contribuie la diversitatea acesteia. Amintirile vii ale vârstnicilor, dacă sunt atent ascultate, sunt unele din sursele unice ce influențează procesul de planificare în orașe, păstrând ce este vechi și ajustând la nou.

Această publicație, ce a fost elaborată în cadrul proiectului comun "Strategii Urbane Ghidate de Comunitate în Orașe Istorice (COMUS)", este un foarte bun exemplu de acțiune a comunității, ce invită bătrânii și amintirile lor și stimulează inspirația pentru valorificarea patrimoniului în Soroca. În epoca digitală a fotografiei, aceasta este un bun apel la conexiunile dintre generații și la plăcerea de a privi în trecut și de a spune povestiri. Am dori să mulțumim echipei COMUS din Soroca și celor care au fost implicați în identificarea și distribuirea acestor amintiri, care sperăm că vor inspira alte inițiative de incluziune socială și activități comunitare.

Hakan Shearer Demir

Consiliul European

Soroca-ținut la margine de țară

Purtat prin vârtoarea timpurilor, Soroca a rămas până astăzi un oraș istoric, în care orice vizitator poate face o călătorie în timp vizitând monumente și locuri pitorești din oraș în care se înscriu file de istorie. Există mai multe legende referitoare la trecutul istoric al Sorocii. De exemplu, în folclor se spune că pe acest loc, cu câteva secole în urmă a fost colonia greacă Olhionia. O altă legendă așează aici orașul geților Serghidava sau (Serghus), care apoi purtase numele de Crachicava. Cartea de vizită a orașului Soroca este Cetatea din piatră situată pe malul bătrânului Nistru, care stă de veghe la hotar de țară din secolul XV până în prezent.

La fel de valoroase pentru oraș Soroca sunt locurile, legendele și tradițiile care ne vorbesc despre trecutul nostru și care necesită a fi păstrate și promovate. Pe acest segment, de protejare și valorificare a patrimoniului cultural al orașului Soroca, s-au axat povestioarele nepoților aflate de la buneii, care au unit trecutul cu prezentul, istoria cu contemporaneitatea, prin amintirile trăite de către buneii și transmise nepoților. La realizarea acestui material au contribuit angajații bibliotecilor publice din orașul Soroca, Filialele 1,2,3,4, Filiala de carte românească „Basarabia” și filiala pentru copii „Steliana Grama”.

Tamara Coșciug

*Specialist Superior Secția Cultură și Turism
Consiliul Raional Soroca*

CONTRIBUȚII

Bibliotecile publice, filialele 1,2,3,4
Filiala de carte românească "Basarabia"
Filiala pentru copii "Steliana Grama"
Liceul Teoretic "Constantin Stere"
Liceul Teoretic "Ion Creangă"
Liceul Teoretic "Petru Rareș"
Gimnaziul "Dimitru Matcovshi"

Biserica Albă

Într-o zi, când soarele ne scâldea în oceanul lui de lumină și Soroca purta zestre de sărbătoare, am hotărât s-o iau la plimbare pe bunica mea ca să-i arăt cât e de frumos orașul și tradițiile sale de Ziua Mărului. Am vizitat expoziția, iar la întoarcere bunica a vrut să mergem pe jos, probabil vroia să stea mai mult timp cu mine.

Bunica se opri vizavi de o biserică, își făcu cruce și îmi povesti:

- Scumpa mea, să știi că "Biserica Albă", așa cum îi spun eu, sau biserica "Sf. Teodor Stratilat", îmi amintește de mama, care atunci când avea ocazia, mă aducea aici ca să aprind o lumânare și să spun "Tatăl Nostru". Biserica a fost construită de un bare boier, Oleinikov, în timpul Primului Război Mondial. Biserica Albă o port cu sfințeine în sufletul meu, împreună cu amintirile legate de mama.

Vlada Grițco, clasa a IX-a,

Liceul "Ion Creangă"

Ana-Maria Semendeaev, clasa a VII-a

Gimnaziul "Dumitru Matcovschi"

Cetatea Sorocii

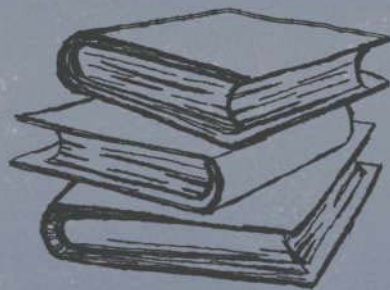
Fiecare om are un loc drag, scump, aproape. Așa loc am și eu, acesta este casa mea, orașul meu, cu multe rude, oameni scumpi, locuri vechi.

Una din cele mai mari frumuseți ale orașului meu este Cetatea Sorocii – un monument de arhitectură medievală, așa a îneput să-mi destăiunie bunica mea.

Cetatea din piatră, așa cum o vezi acum, la început a fost construită din lemn ca să reziste în fața năvălitorilor străini. Ea ne-a apărut de multe pericole și a văzut multe! Acum ne adună în jurul ei mândra noastră cetate cu ocazia diferitor sărbători pentru a-i cinști memoria.

Bunica ne impresionează mereu cu diferite istorioare din viața orașului.

Legenda lui Bechir

Întrarea în orașul Soroca este pe lângă dealul lui Bechir și trece peste podul lui Bechir. Altădată aici stăteau de strajă doi vameși care luau o sumă de bani pentru mărfurile care intrau ori tranzitau orașul. Dealul este înconjurat și cu un defileu care servește ca obstacol natural pentru cei ce vroiau să urce până pe culmea sa. Aceste obstacole naturale au avut un rol important pentru oamenii care locuiau această zonă, și care au ales ca pe aceste culmi să fie ridicată o cetate. Bătrânii își mai amintesc legenda despre haiducul care și-a ales acest pisc drept ascunzătoare, în peștera săpată la înălțime. Se spune că a trăit pe la jumătatea veacului al XIX-lea. Avea struguri, căci aici erau din belșug, și apă proaspătă de la izvorul care mai există și astăzi. Haiducul a fost apoi prins și condamnat, dar numele său a rămas.

O altă legendă ne vorbește despre faptul că în peștera cu același nume sute de ani mai devreme locuia un călugăr. Hotărâse să nu mai contacteze cu lumea și se ascunsese în peștera de la înălțime. Și numai o singură dată în an, atunci când era o mare sărbătoare religioasă, călugărul cobora pentru a străbate o scurtă porțiune de drum, până la izvor și revenea apoi în peștera sa. Toată populația din împrejurimi îl cunoștea și îl respecta, și fiecare drumeț ce trecea pe alături îi puneă câte ceva de mâncare într-un paneraș prins cu un capăt de funie.

Roman Donos

Cu bunicul Gheorghe Popovici

Mădălina Plăcintă, clasa a 6-a

Liceul "C. Stere"

Din trecutul Sorociei

Relația mea cu bunica este specială. Discutăm deseori despre vremuri trecute, despre lucruri și evenimente anterioare. Satul ei de baștină este Vasilcău, dar începând cu clasa a 10-a, bunica venea tot mai des la Soroca. Aici a privit primul său film la cinematograful „Dacia”. Cinematograful lucra în 3 schimburi. Primul schimb costa 5 copeici și aveau voie să vină doar copii, al 2-lea tur 10 copeici, și aveau voie să vină doar maturii. La al 3-lea tur, cel de noapte, veneau fetele și băieții tineri. El costa 15 sau 20 de copeici. După o ora, o ora și jumătate cât dura filmul, numeroși oameni intrau până seara târziu atunci când începea turul de noapte. În cinematografe se păstra liniștea. Toți erau atenți, deoarece nu în fiecare zi și nu oricine își permitea să privească un film. Astfel că cinematograful a fost foarte popular în acei ani. Filmul „Zorro”, „Rochie albă” și încă câteva filme despre indieni „O șatră urca spre cer”, erau foarte actuale în acei ani. Lumea privea același film de 2-3 ori și mereu ieșeau mulțumiți din cinematograful.

Bunica mi-a mai povestit că la răscrucea spre Dealul Romilor (acum acolo sunt amplasate panouri cu imagini reprezentative pentru Soroca), înainte era piață. Bărbații și femeile de prin sate veneau și vindeau fructe și legume. Oamenii puneau marfa în lăzi sau găleți și vindeau. Lor le convenea locul, fiindcă orașenii deseori cumpărau de la ei. Însă unii locuitori ai orașului nu erau de acord cu ideea că acolo e piață, deoarece când toți vânzătorii plecau, rămânea dezordine. Astfel, la apelul cetățenilor către autorități, piața a fost închisă.

Ion Ciumac, clasa a IX-a

Liceul "C. Stere"

Orașul industrial

Disecția mea cu bunica Valentina Rebeja este o călătorie virtuală în trecutul sovietic, care pentru mine e ceva străin și incitant.

Când s-a născut bunica mea, în jurul cetății era piața centrală, iar de blocuri nu era nici pomină pe atunci în Soroca. Cartierul Soroca Nouă nu exista, în locul lui era un teren agricol. Prima fabrică construită în Soroca era fabrica de bere fondată de către germani. După război a fost construită o uzină de obiecte de uz casnic, care ulterior a fost denumită ZTO (Uzina de utilaj tehnic) și care a devenit una din cele mai mari din fosta URSS. În Soroca mai era o fabrică de nasturi confecționați din scoici din Nistru. Mai era și o fabrică de încălțăminte, una de haine, care era una din cele mai mari în acea perioadă. În Dealul Sorocii a fost construită o uzină metalurgică și o uzină ce producea motoare electrice denumită "Opetnii Zavod". La fabrici și uzine lucrau angajați din multe locuri: de la oraș, din sate, de peste Nistru. Pentru aceștia au fost construite blocuri de locuit.

Amintiri ale bunicului meu

Mă numesc Ecaterina și sunt elevă în clasa a V-a la Liceul Teoretic "Petru Rareș". Am o mare fericire să locuiesc împreună cu părinții și bunicii mei. Bunicul îmi este un bun prieten, cu el pot împărtăși multe secrete. Seara după cină ne așezăm cu toții la o ceașcă cu ceai și bunicul începe să depene amintirile. Îmi place mult când povestește despre trecutul orașului nostru, Soroca. Există multe locuri care înseamnă ceva pentru oameni ca bunicul meu, spre exemplu clădirea Oficiului Stării Civile. A fost o clădire frumoasă, luminoasă, unde tinerii își înregistrau căsătoria. Și bunelul meu s-a căsătorit tot aici. Spune că dacă mirele ducea în brațe mireasa până sus pe scări, atunci trăiau fericiți toată viața. Așa a fost cu bunelul meu.

El mai povestește că în locul clădirii primăriei de astăzi, cândva se afla un șir de căsuțe unde trăiau ruși, evrei, moldoveni. Mai erau și două magazine, unul cu pește afumat și altul cu rochii de mireasă. Poliția se afla lângă policlinică, dar a fost mutată din cauza alunecărilor de teren. Orașul a avut și o baie, care se afla după palatul de cultură. Sâmbăta aici erau rânduri până seara, uneori lucra până dimineața.

Bunicul meu e ca o enciclopedie pentru mine, mă mândesc cu el.

Ecaterina Jicul, clasa a V-a

Liceul "Petru Rareș"

Tatiana Tabuncic, clasa a III-a

Gimnaziul "D. Matcovschi"

O plimbare în trecut

La Soroca pe data de 1 octombrie se sărbătorește Festivalul Național al Mărului. Bunica mi-a pregătit un costum frumos pentru această zi. Împreună cu colegii din clasa a III-a am plecat la festival. Pentru costum eu cu bunica am adunat frunze de lângă Colegiul Tehnic Agricol din strada V. Stroescu. Vizavi se află o clădire veche, iar alături o alta cu structură și zidărie asemănătoare, unde este acum biblioteca-filiala nr.1. Am întrebat-o pe bunica despre aceste clădiri, ce a fost aici. Ea mi-a spus că aceste clădiri au fost construite odată cu biserica de către boierul Oleinikov. O clădire a fost construită pentru preot, iar alta pentru lucrătorii bisericești. S-au păstrat rămășițe ale șopronului pentru vite, două beciuri-unul simplu și altul în trei niveluri, unde se păstrau legume, vin și bunuri. Ambele clădiri au terenuri mari. Clădirile au construcție trainică deosebită de zidirea caselor de azi. Am intrat cu bunica și mi-a arătat. Mai târziu aceste clădiri au devenit școli, unde a activat și bunica mea ca învățătoare de clase primare. Aici a învățat și tatăl meu, și moșul meu. Odată cu deschiderea școlii noi, aceste clădiri au revenit în posesia bisericii.

Dumitru Semendeaev, clasa a VI-a

Gimnaziul "Dumitru Matcovschi"

Vila lui Teodor Oleinikov

O dată ne-am oprit cu bunica să ne odihnim în fața Vilei Oleinikov. Strada aceasta era pietruită, astăzi arată diferit. Casa avea o livadă ce părea livada raiului, în jur era un parc o curte mică cu grajd pentru cai de rasă. De la poartă până la intrarea în casă se întindea un covor de flori de o rară frumusețe, iar în fața intrării principale era situat un havuz aprovizionat cu apă din trei izvoare. Clădirea este ridicată din piatră și seamănă cu un castel, cu balcon cu grilaj sprijinit pe două coloane. S-au păstrat și sobele de teracotă, podeaua din parchet la etajul doi, scara din stejar în hol. Îmi amintesc că am intrat în această clădire cu bunica. Astăzi acesta este un loc însemnat pentru oraș.

Dana Spânu, clasa a VII-a

Liceul "Peru Rareș"

Din tinerețea bunicilor mei

Îmi vizitez des bunicii. Când vin la ei de fiecare dată mă servesc cu ceva dulce, vorbim, râdem, iar eu ascult povestioarele lor captivante. Nu demult am aflat de la ei că vizavi de policlinică unde acum sunt ruinele unei clădiri, înainte era Oficiul Stării Civile, o clădire înaltă, cu ferestre mari, luminoase, și cu o intrare frumoasă. Acolo ei și-au înregistrat căsătoria, de acolo au cele mai frumoase amintiri.

Până la căsătorie, în zilele de sâmbătă și duminică, mergea la cinematograful de alături, o clădire uriașă împărțită în mai multe compartimente. La primul etaj era sala de filme, iar prețul unui bilet era de 30 de copeici. Înainte de film ei mergeau la al doilea etaj, unde se afla o mică cafenea. Acolo ei își luau o cafea și prăjituri, apoi mergeau la film. Bunicii au avut o tinerețe de vis, au profitat de fiecare clipă petrecută împreună. Mergând prin acea parte a orașului, ei își amintesc cu mare drag de clipele frumoase din tinerețea îndepărtată.

Axenia Mihalas, clasa a V-a

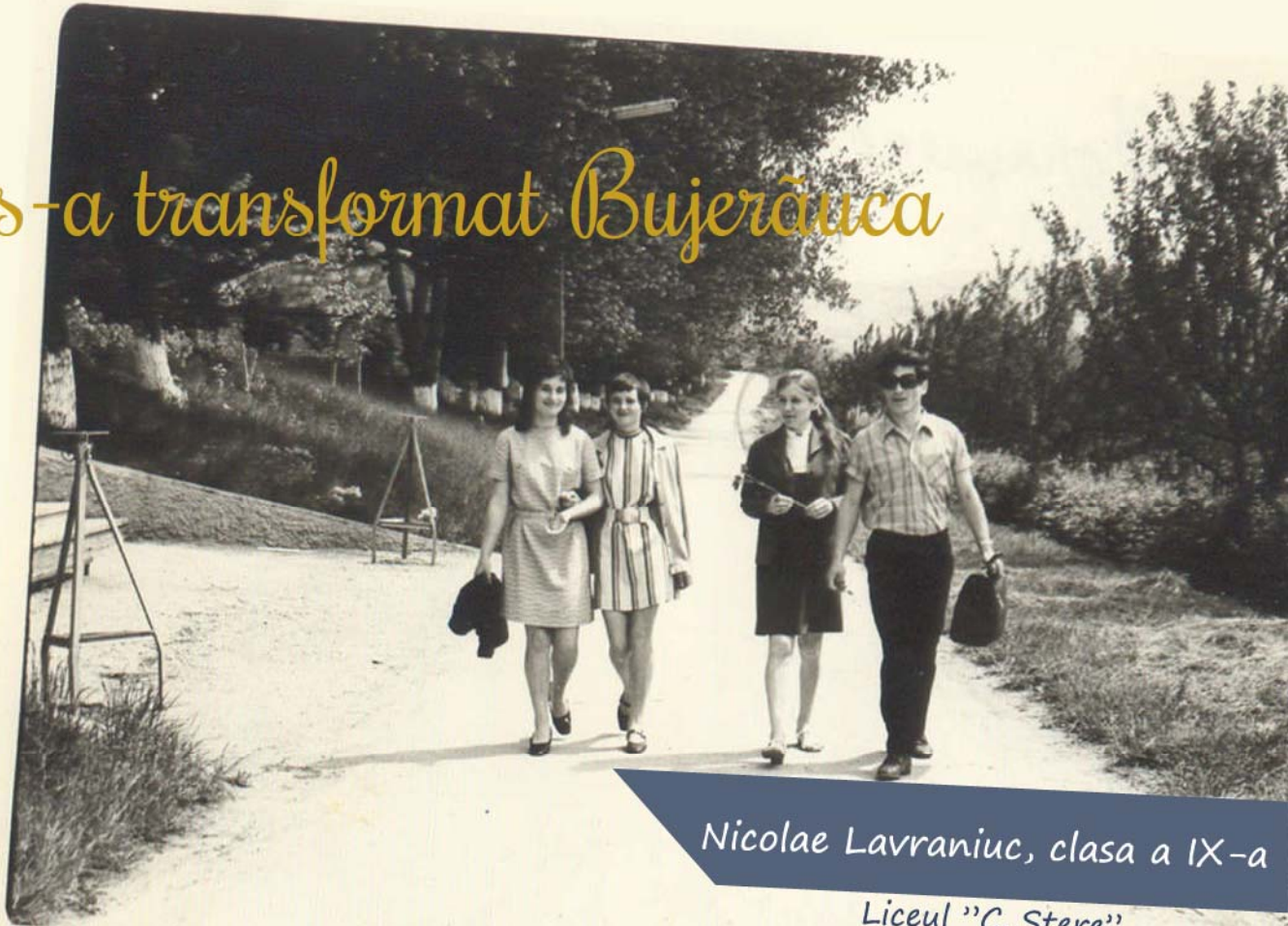
Liceul "C. Stere"

Cinematograful "Dacia"

Într-o zi mă plimbam cu bunelul meu Vitalie Timbaliuc pe lângă cinematograful "Dacia" și am fost foarte curioasă să aflu ce a fost mai înainte în această regiune. Bunelul meu, văzând că mă interesează, a fost bucuros să-mi povestească.

Pe vremuri în locul cinematografului și a restaurantului "Nistru" se afla piața agricolă a orașului Soroca. Prin anii 60 a fost construit cinematograful "Moldavia", pe atunci cel mai mare și mai frumos din Moldova. Apoi prin anii 89-90 i s-a schimbat denumirea în cinematograful "Dacia", care era mândria tuturor locuitorilor orașului.

Cum s-a transformat Bujerăuca

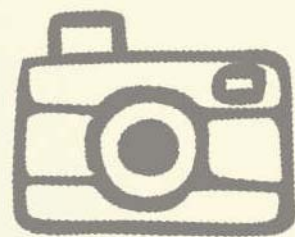
Nicolae Lavraniuc, clasa a IX-a

Liceul "C. Stere"

Din amintirile bunicii mele, totul a rămas în trecut ca un vis. În anul 1967, eleva Ludmila Topor, a absolvit școala Nr.1, care se afla în incinta Colegiului "Mihai Eminescu" de astăzi. Din povestirile ei, parcul central din fața clădirii Primăriei, ocupa un teritoriu foarte mare, nu exista piața. Parcul se afla pe locul unei biserici neterminate, care, cu părere de rău nu a ajuns să fie sfințită. Într-o noapte, autoritățile sovietice (în anii 60-65), au demolat-o prin explozie, ridicând apoi în locul ei o scenă de vară. Tot în acești ani, bunica a fost martorul înființării unui șir de întreprinderi noi: Fabrica de tricotaj, actuala S.A. "Stil", Uzina de furnitură metalică – S.A. "Monolit", apărute pe locurile fostului sat Bujerăuca, care și-a încetat existența în 1960, când a devenit microraión al orașului Soroca. Construcțiile noi au apărut pe locul gospodăriilor țăranilor din sat, iar proprietarii caselor demolate au primit apartamente în blocurile noi, devenind orășeni.

În dealul Sorociei este construită uzina experimentală "Hidroimpex" (1974). În 1977 a fost ridicată casa de locuit de pe strada Tatarbunaruului 76 (azi Calea Bălțului), unde a trăit bunica și a copilărit mama mea. Pe loturile agricole pe care le prelucrau locatarii casei, în anul 1988 a fost construită și deschisă școala Nr. 4, astăzi I.P. Liceul Teoretic "Ion Creangă".

Multe s-au restructurat de atunci. Cum se va schimba Soroca? Ne vor spune anii. Noi vom făuri viitorul și vom fi martorii evenimentelor ce vor urma.

Ștefan Stavița, clasa a VII-a

Gimnaziul "Dumitru Matcovshi"

Colegiul Tehnic Agricol

Vara aceasta, fiind în vacanța mare, timpul l-am petrecut la bibliotecă. Într-o după-amiază de august se întâmplase ceva — se auzeau strigăte și claxonau autospeciale. Ardeau atelierele colegiului tehnic. Un fum negru se ridica spre cer și ardezia de pe acoperiș trosnea. Am mers împreună cu bunica acolo. Pentru prima dată am văzut un incendiu. Cu durere în suflet bunica a început să-mi povestească despre această clădire veche, frumoasă și bogată în amintiri.

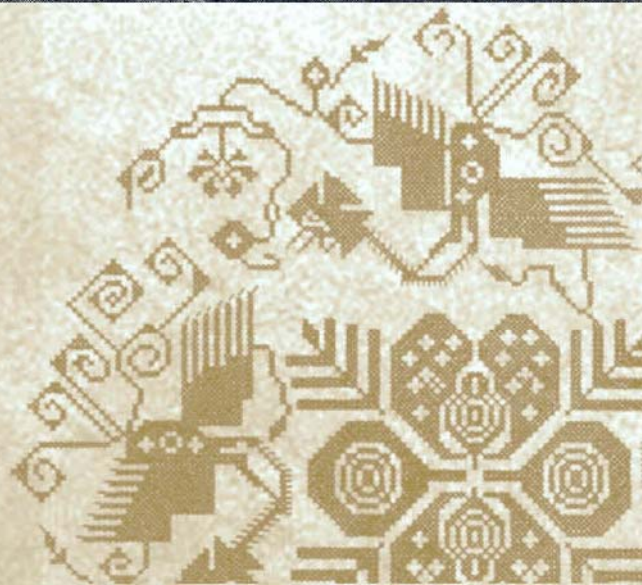
Demult, tare demult, regiunea Sorocii era agricolă. În dealul orașului s-a construit Școala Secundară Agricolă, ce pregătea tineri specialiști tehnici și agronomi. Școala a fost reorganizată de câteva ori, adăugându-se noi specializări. Bunica mi-a arătat un teren mare, care se numea Parcul mașinilor agricole, unde studenții învățau să conducă mașinile agricole: combina, tractorul, ș.a. Din 1992 acesta se numește Colegiul Tehnic Agricol, iar bunica mea se mândrește că în acest colegiu și-au făcut studiile tatăl său, moșul meu și încă câteva rude. Tineri din toate raioanele Moldovei își făceau studiile la Soroca. Soroca este un oraș veșnic tânăr, studentesc.

Mark-Mădălin Belous, clasa a VIII-a

Liceul "Ion Creangă"

Ce am aflat de la bunica mea, Lidia Moraru

Cinematograful "Dacia" nu a fost doar o simplă clădire înaltă și fumoasă, ci a fost o perla neprețuită a Sorociei, un loc unde oamenii, tineri, copii, bătrâni, după o lungă zi de lucru, puteau să meargă să se odihnească. Aici ei aveau posibilitatea să privească filme și desene animate pe ecranul mare. Înăuntru era un hol mare unde vizitatorii își puteau cumpăra popcorn, limonadă, dulciuri. Cinematograful era important pentru viața soroceniilor, iar după ce a fost închis, oamenii au sperat întruna că a fi restaurat și deschis din nou. Și astăzi soroceniile trăiesc cu speranța că într-o zi se va redeschide cinematograful, aducând o rază de lumină în viața fiecăruia.

La crucea vādanei

Buneii sunt cei care ne iubesc enorm, iar prin faptele și amintirile lor ei ne sunt călăuză în viață. Bunicii mei din partea tatei și-au trăit viața în Soroca. Pe cât de pitoresc e orașul, pe atât de tumultuoasă și interesantă le-a fost viața. Îmi place să le ascult istoriile din copilăria și tinerețea lor. O istorioară interesantă este legată de strada pe care locuiesc. Pe timpuri în preajma cinematografului era un cimitir. Așa cum cimitirele sunt locuri misterioase, iar copiii se străduiau de multe ori să le ocolească, și bunica mea, copil fiind, ocolea locul, mai ales pe timp de noapte.

La poarta cimitirului era o cruce pe care localnicii o numeau Crucea Văduvei. Crucea era din piatră, veche și innegrită de timp, roasă pe la colțuri iar la poale acoperită cu mușchi. Cine a pus-o, bunica mea nu ține minte, părinții mei presupun că se trage de pe timpurile războaielor, fie cu turcul, fie cu moscalul. Bunicul însă are altă versiune – crucea a înălțat-o văduva unui bărbat înstărit, ce a murit în timpul unei călătorii spre locurile sfinte.

Soarta oamenilor e diferită, unul trăiește mai mult, altul mai puțin, cimitirul adumbrea somnul diferitor oameni. Însă, zic bunei, văduvele ce-și îngropau răposații în cimitir, își plângeau destinul întâi la Crucea Vādanei, apoi mergeau la mormânt. Despre ea se vorbea ca despre ceva viu. A iubit omul mult viața și a fost foarte bun, probabil, zice bunica, dacă atâția ani pomeneau de el localnicii.

Polina Gherman, clasa a VIII-a

Liceul "Petru Rareș"

Carolina Ursu, clasa a VIII-a

Liceul "Peru Rareș"

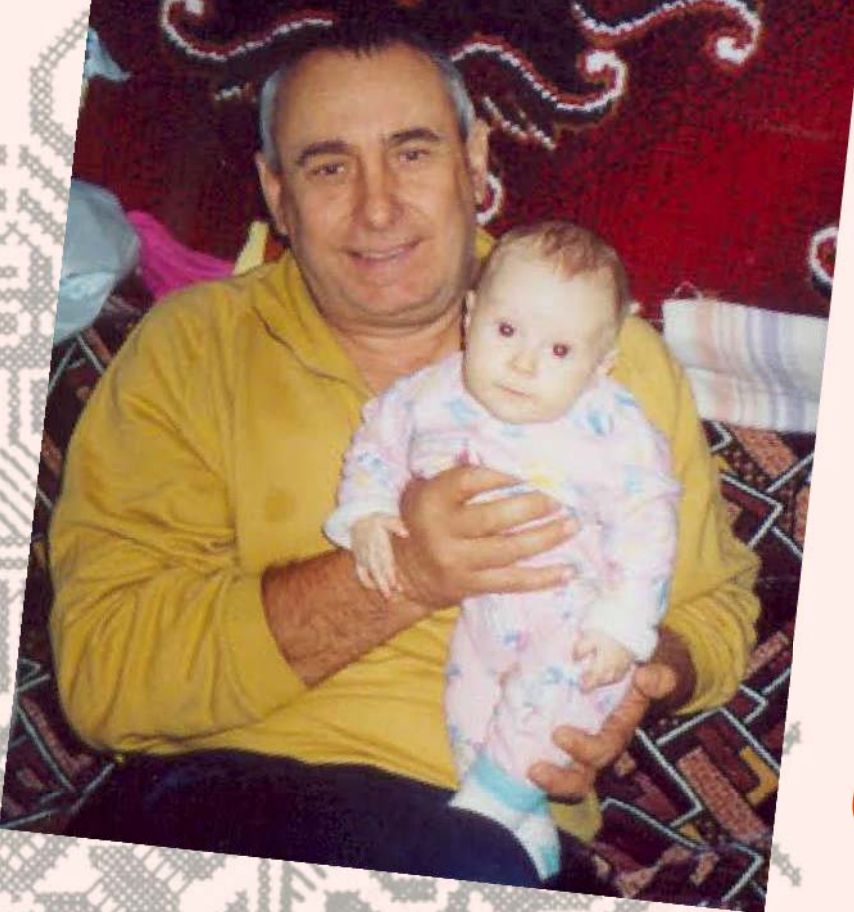
Copacul-mireasă

Buneii mei de pe linie maternă își trag rădăcinile de pe meleagurile sorocene, și anume din Bujerăuca. Adesea am adormit sub melodiile vocii bunicii despre peripețiile din copilăria ei, căci, după cum spune dânsa, "copii erau și pe atunci, dar mai cu rușine". Trebuie să vă spun că buneii mai țin un lot de pământ "La Tiuliman" - un toponim des utilizat de vârstnici. Am mers de multe ori cu bunicii la semănat porumb, la prășit, eu având misiunea de a le păzi capra, care, vorba bunicii, era năzbâtnică și neastâmpărată ca și mine sau eu ca ea.

În timpul mesei sau pe drum, buneii se agață de un loc sau altul și îl leagă de anumite amintiri. Mi-a plăcut istoria lutăriilor din preajma maternității. Este un pisc de deal cu câțiva tufari și un copac mare, rămușor, păducel, care era locul tainic al unui cuplu de tineri proveniți din familii de origine diferită: săraci și bogați. Părinții erau ostili unii față de alții din cauza stării sociale, dar copiii s-au îndrăgostit și-și dădeau întâlnire la locul cu pricina. Părinții au aflat despre dragostea lor, fata a fost măritată cu forța cu un băiat din altă localitate, iar băiatul s-a făcut cioban. El nu s-a căsătorit niciodată, iar tânăra a murit subit. La stâna de sub "mămăliguță", așa i se spune în popor păducelului, de multe ori localnicii au văzut o nălucă care dispărea fulgerător în copac atunci când apăreau oameni în preajmă.

Primăvara când înflorește copacul, iar meu merg să pasc căprița bunicii, am impresia că văd o mireasă, atât de frumos e copacul.

Andreea Grigoriță, clasa a IV-a

Liceul "Petru Rareș"

Bunicii Boris și Maria

Bunicii mei se numesc Boris și Maria. Pe timpul lor orașul nu avea vreo clădire veche sau distrusă. Iată că le veni vremea să se logodească. Ei s-au logodit într-o zi frumoasă a anului 1978 la Oficiul Stării Civile, care acum este o clădire veche. Această clădire veche se află în parcul verde. Bunicul meu își aduce aminte bine de aceste evenimente frumoase.

Andreea Alexandrov, clasa a VII-a
Liceul "Constantin Stere"

Soroca în trecut

Din spusele bunicii am făcut o concluzie: s-au produs mari schimbări, unele clădiri au fost demolate, altele parțial reînnoite. Târgul era mult mai activ, la fel și viața culturală. Povestește bunica despre „Cucoana”, o femeie gospodină cu rădăcini din satul Voloave, dar cu 80 de ha în satul Dubna. Jumătate de sat din Dubna lucrau pentru a recolta și lucra pe cele 80 de ha. Cu anii istoria s-a pierdut și pământul a fost repartizat oamenilor.

O altă istorie este a comerțului Soroca-lampol; Otaci-Movilău care asigurau transportarea mări. A Sorocenii, erau mari negustori și marfa se vindea celor străini. Bunica trăia în spațiul rural și posibilitățile de a pleca la târg erau rare. Din cele trăite bunica aprecia eforturile depuse de soroceni, adevărați meșteșugari. Își amintește bunica de Imul A, O șatră urcă spre cer”, care se desfășura în centrul Sorociei. Despre cetate pot spune doar că mergeau voci când cetatea Soroca a fost construită, ca un trifoi în semn de noroc. Însă Nistru rămâne neschimbat, păzește în continuare Cetatea Soroca. Multe legende se desfășoară și cele văzute prin oraș, teatrul „V. Apostol”, „Cetatea Sorociei”, „Nistrul” clădirile vechi din partea veche a centrului —sunt și formează istoria încontinuu.

Drumul vechi de la Soroca la Trifăuți

Drumul ce duce din Soroca la Trifăuți este lung, fiecare pârau din deal până la râu are o denumire. Primul, după Podul Bechir, se numește Cobzanca, după numele unei femei ce locuia prin locurile acelea. Urmează râpa Soșca a fost numită astfel în amintirea unui locuitor de acolo. Scurgerea de la satul Inundeni se numește Zagastru. Pe timpurile ocupației turcești, în acel loc era o intrare sub pământ. Acolo turcii ascundeau tot ce jefuiau. Următoarea râpă e Burscova, fiindcă acolo erau mulți bursuci pe timpuri. Alta avea denumirea „Râpa Corbului”, fiindcă în scorburi își aveau cuibul mulți corbi. Urma „Râpa Mihai Guzun”, deoarece pământul ce se marginea cu râpa era a lui Mihai Guzun. Râpele s-au terminat și urmează dealul „Hârjoe”. De Paști, băieții făceau denii pe acest deal. Îi mulțumesc bunelului, că mi-a povestit despre acest drum.

Nica Epihin, clasa a III-a
Liceul "Constantin Stere"

Petru Țurcă, clasa a III-a
Liceul "Constantin Stere"

Ce am aflat de la bunicul meu

Într-o seară liniștită, dar ploioasă de toamnă, fusesem invitat la buni la o cină. Bunelul își amintește de clipele frumoase din tinerețe. Așa începe interesanta povestioară derulată la focul șemineului. Avea vreo șaisprezece ani, când ind Ȃun tȃnȃr energic și neastȃmpȃrat venise la Soroca. Aici a rȃmas uimit de frumuseȃile orașului: de Podul lui Bechir, de cetatea Sorocii, care arata altfel ca acum, de splendoarea și limpezimea râului Nistru, care curgea cu repezime la vale; dar cȃutȃnd aventuri, a ajuns ȃn centrul orașului, la cinematograful „Dacia”, care ȃn prezent nu funcȃioneazȃ. Pe atunci, prin anii 70 era o clȃdire frumoasȃ cu douȃ etaje, cu sȃli mari de cinema, unde maturii vizionau lme Ȃindiene, iar cei mici- desene animate. Dupȃ lme Ȃputeai sȃ mergi la bufet, unde cumpȃrai dulciuri și limonadȃ. Amintirile ȃl copleșirȃ și devenirȃ o senzaȃie prezentȃ. Aici, la cinema el a ȃntȃlnit perechea vieȃii sale - pe bunicuȃa mea.

Din tinerețea bunicii

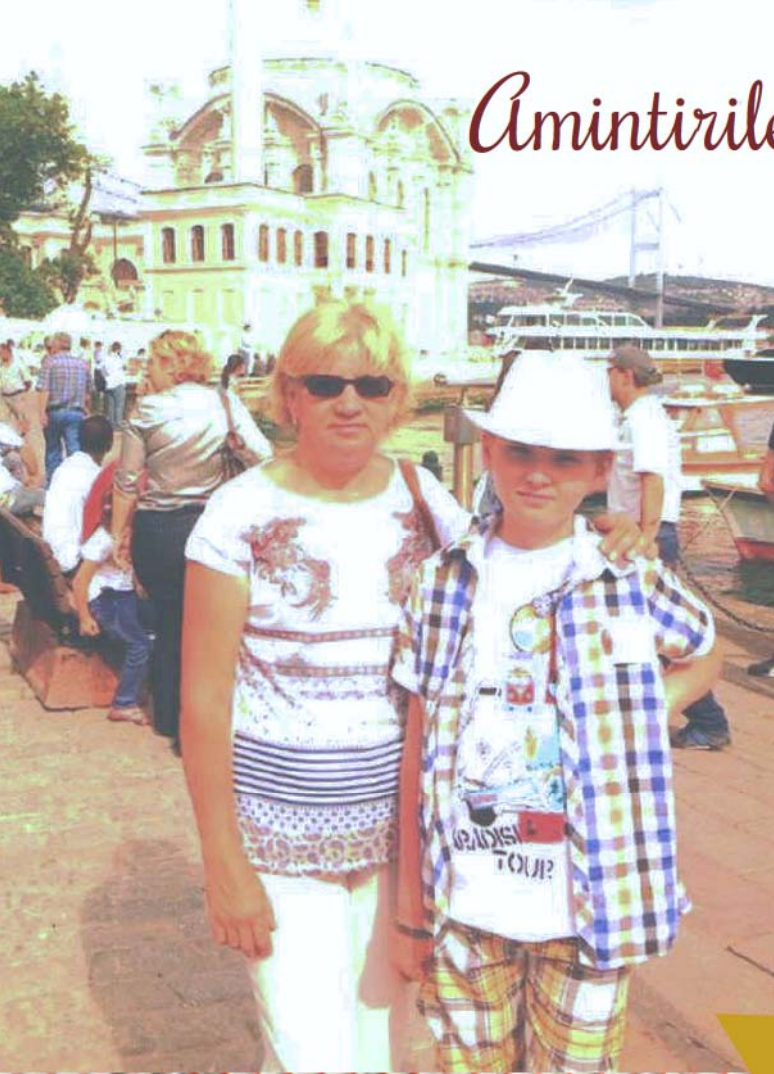
Bunica mi-a povestit că în tinerețe a lucrat la fabrica de confecții N4. La fabrică se confecționau hăinuțe pentru copii, paltoane, scurte etc. Hăinuțele aveau marcă unde era imaginea „Cetății Soroca”. Lucrau în trei schimburi. Mai târziu au început a confecționa haine pentru cei vârstnici. Aveau punctul medical, cantină, zonă de odihnă pe malul Nistrului. Ei lucrau conștiincios, pentru a fi în frunte și să obțină un ordin. Bunica primea foaie de tratament la sanatoriu la Sergheevca. Întreprinderea "Dana" a început să activeze încă în anii "50 ca atelier de cusut, ulterior s-a dezvoltat și s-a transformat în societate pe acțiuni, devenind una dintre cele mai mari fabrici de confecții din Moldova.

Andrei Golub, clasa a IX-a

Liceul "Constantin Stere"

Amintirile unei actrițe

Multe evenimente interesante s-au petrecut în adolescența bunicii Zinaida. Sunt multe lucruri ce au rămas și acum în amintirile ei, și ne povestește des cu mare plăcere, retrăind emoții plăcute. A avut ocazia de-a se filma în două filme „Tabor uhodit v nebo” și „Zarubchi na pameati”.

Filmările au avut loc în orașul Soroca. A jucat rolul unei eleve din școala românească din Basarabia. Acum privim cu toți împreună aceste filme cu drag. Acestea sânt unele din paginile din adolescența bunicii mele.

Cătălin Tcaciuc, clasa a VI-a

Liceul "C. Stere"

www.coe.int/comus

În cadrul inițiativei Uniunii Europene și a Consiliului Europei "Strategii Urbane Ghidate de Comunitate în Orașe Istorice (COMUS)", această publicație conține o selecție de povestiri memorabile povestite copiilor de către bunicii lor. Aceste povestiri, care ilustrează istorii și întâmplări din trecut, oferă lecții pentru noile generații și confirmă importanța istoriei orale pentru diverse comunități.

Acest document a fost elaborat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Părerile exprimate nu reflectă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene.

Consiliul Europei este organizația lider de pe continent în domeniul drepturilor omului. Acesta conține 47 state membre, 28 dintre care sunt membre ale Uniunii Europene. Toate țările membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat ce are drept scop protejarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează implementarea Convenției în statele membre.

Uniunea Europeană este un parteneriat unic economic și politic între 28 de state europene democratice. Scopul său este asigurarea păcii, a prosperității și a libertății pentru cei 500 milioane de locuitori ai săi, într-o lume corectă și sigură. Pentru a-și îndeplini obiectivele, țările membre UE înființează organe de conducere și adoptare a legislației, principalele fiind Parlamentul European (reprezentând populația UE), Consiliul Uniunii Europene (reprezentând guvernele naționale) și Comisia Europeană (reprezentând interesele UE comune).

